

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és lap tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán

Társadalmi bajok!

Makó, július 27.

Ha végignézzük magunk s az egész magyar társadalom napi életét, lehetetlen észre nem vennünk a napról-napra megújuló panaszt, éppen a higgadtanban gondolkodók körében megnyilatkozó valóságos elkeseredést viszonyaink visszás a mai követelményeknek semmi-képen meg nem felelő állapotát illetőleg. A beteg társadalom bajai részben nemzeti közti keletűek, benne vannak a kor áramlatában, sok azonban a speciális magyar betegség, melynek orvoslása minden, a köztérre érzni tudó s dolgozni akaró becsületes magyar ember elsőrangú kötelességét képezi.

Felekezeti esztergályoskodás, rang- és születésbeli gőg, nagyzó urhatnamság, velünk született (valljuk meg) ázsiai nyersség, tapintatlanság; a gyakorlati foglalkozásoktól való iszonyodás, a tanulni nem szeretés; saját hibáink számára bünbakkere-sése: mind-mind magyar hiba, melyről lépésről-lépésre szomorúan győződik meg a külföldet elfogulatlan szemmel néző magyar.

Nem akarunk tetszelegni magunknak azzal, hogy mi fedeztük fel ezeket a dolgokat, de éppen az a szomorú, hogy mindnyájan ére-zük s mindnyájan közönyösek va-gyunk velők szemben. Nekünk új-ságiról hivatásunk, hogy komolyan foglalkozunk minden helyi bajjal s rámutassunk azokra a jelensé-gekre, melyek orvoslást kívánnak. Csak példákat akarunk idézni az alábbi bűnlajstromra városunk és megyénk életéből.

Mondja meg bárki városunk pol-gárai közül: 10 évvel ezelőtt ke-reste-e nálunk valaki azt, kinek minő vallása van s nem békés egyetértésben tudunk-e mind egye-sülni közös érdekeinkért? Ma - hála istennek, kevesen - kereszt-level szerint itélük meg mindenki minősítését, - minden pályára s gyóván vádolnak üzérkedéssel fe-lekezettek akkor, midőn saját él-hetlenségük üti ki kezükből a ve-zető zászlót.

Ki ne látná azt a mindenkit bántó társadalmi széttagolást, mely minden demokraciás felfogás ki-zárásával elkülöníti nálunk a la-teínert az intelligens iparostól, ke-reskedőtől is, sőt az egyes foglal-kozási osztályok tagjait is teljesen idegenekké teszi egymás iránt. A kísérlés, mely egy-két évig oly szép

sikereket ért el e téren: vezetó hiányában újból megbukott.

Van-e nálunk olyan intelligens család, de van-e olyan közrendű lakos, aki anyagi erején felül ne költene felesleges dolgokra; van-e hajdan derék köznépeknek olyan tagja, aki kétszínűen többet ne akarna mutatni társánál ruházat-ban, megjelenésben, ha otthon a négy fal közt nyomorúsággal, kop-lalással is kell azt megfizetnie?

Tudunk-e mi - intelligensek s nem azok egyaránt - előzékenyek, igazán finomak lenni idegenekkel szemben s keresünk-e csak egy-szer is alkalmat arra, hogy figyel-mesen segítsünk a tanácsot kere-sőn s gyámolítsuk az arra szo-rulót?

Nem minden tisztviselő, minden már megtollasodott iparos és ke-reskedő élete céljaul tüzi-e ki, hogy gyermekéből „urat“ csináljon, ki majd négy fal közt fogja nyomo-rúsággal tengetni életét; de hogy ipari pályára lépesse: ahhoz mit szólnának a papák és mamák s hogy ölelhetnének keblőkre egy piszkos lakatos inast! Pedig, hejh! de sokan áldanák-azokat a jó szü-löket, ha kézi munkát adtak volna a kezökbe! Ne hozza fel senki ki-fogásul, hogy hiszen nálunk az iparos nem intelligens ember. Ha nem az: mi vagyunk az okai. Ha a gyermeket az iskolából gonosz-sága miatt kizárják, ha az osztá-lyokban ismételve elbukik: akkor jó lesz iparosnak. Ilyen felfogás mellett egy országnak csak elpusz-tulnia lehet.

Hogy tanulni nem szeretünk: erre oly rikító példánk van, hogy szegényünkben nem írják ide, ha csak azt nem hinnők, hogy sza-vunkkal talán megmozdítjuk az ér-dekelteket. Az 1909. s az 1910. év telén kimutatás szerint Magyaror-szág kivétel nélkül minden vármeg-yéjében rendeztek a különféle egyesületek a néptanítók közremű-ködésével - kik fizetést kaptak érte - teljesen ingyenes olyan tanfolyamokat, hol az irni-olvasni nem tudó felnötteket tanították s mindenütt elég nagy eredménnyel; egyedül a mi vármegyénkben nem tudott az ügyért buzgalkodó Dmke. egyetlen egyet sem telállítani, mert senki sem jelentkezett a tanulásra, a községek pedig azt jelentették, hogy községükben analfabéta nincs. Hát Makón egy ember sincs, aki irni-olvasni nem tud? Hihető, hogy midőn Torontál megyében majd-nem 10000, Csanádban egy ember

sem szorult erre a legegyszerűbb ismeretre?

Nézzünk csak tovább! A főgim-názium tanári karas a Dmke. esan-ádmegyei osztályának vezetői sok év óta dolgoznak önzetlenül nép-művelő előadások, előadássorozatok létesítésén s elismerjük, van is eredménye működésüknek; de egy 35000 lakosu földművelő város igé-nyeit teljesen kielégíti az, hogy a téli esteken 2 és fél 3 hónapig összesen legfeljebb 50 ember részt-vesz valami tanulságos felolvasá-son s előadáson?

Mi a körök működése? Politiz-r-lás, kártyázás és ivás. A népmű-velés szinte ki van küszöbölve min-denünnen, mert ha tanítani akarjuk egymást: megszökünk egymástól.

De legyen elég! Az általánossá-gok után kötelességünknek tartjuk, hogy időnként foglalkozunk a mó-dokkal is, melyeket az elsorolt s sok egyéb bajunk orvoslására szük-ségeseknek vélünk. De már előre készséges támogatást kérünk kö-zönségünkötől.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

(Technikázás.)

A véderőjavaslatok megbukta-tására vigan folyik az ellenzék technikai obstrukciója. A folyosón Tolna vármegye és Versec város a tegnapi, obstrukcióellenes hatá-rozatával foglalkoztak. A munka-párton természetesen örömmel fo-gadják az obstrukció elítélését, az ellenzéken azonban azt mondják, hogy a nyári közgyűlések nem számítanak, mert nyáron senki sem megy el a gyűlésekre és a tisztviselőkkel mindent meg lehet szavaztatni. Utalnak arra is, hogy Széll Kálmán bukása napján is egész csomó bizalmi táviratot ka-pott és még sem tartott örökké a hatalma. Az üléssteremben csak névszerinti szavazások voltak és az ellenzéki vitarendező holnap sem engednek szóhoz senkit, ha-nem csak névszerinti szavazásokat rendeznek.

Elnök: Berzeviczy Albert 10 óra 15 perckor nyitotta meg az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hite-lésítése után

Elnök jelenti, hogy Kovácsy Kál-mán, Baresay Andor és Horvát Jó-zsef szabadságot kér. Javasolja, hogy a Ház a szabadságot adja meg. (Zaj.)

Beck Lajos a kérések felett külön-külön kér szavaztatni.

Felkiáltások: Ismerjük már a for-mulájukat! (Nagy zaj.)

Elnök jelenti, hogy 20-nál több képviselő névszerinti szavazást kért. (Zaj.)

Felkiáltások: Neveket kérünk. (Folytonos zaj.)

Lovász Márton jegyző felolvassa a névsort. Pozsgay Miklós nincs je-len. A munkapárton közbeszólnak:

— Hol van Pozsgay?

— A könyvtárban felelik az ellenzékéről és harsogó kacajba ful-lad az egész Ház. Még meg se szűnik a derűtlenség, a mikor Pozsgay könyvvel a kezében belép. Még na-gyobb derűtlenség támad.

Elnök megállapítja, hogy 36 jelen-lévő képviselő kérte a névszerinti szavazást, azt tehát elrendeli.

A névszerinti szavazás eredménye az, hogy a Ház nem adott szabadsá-got Kovácsy Kálmánnak.

Következett a névszerinti szavazás Pozsgay Miklós szabadságkérése felett.

— Szívesen elengedjük! Elmehet! — kiáltottak a munkapártról, azon-ban a szavazásnál mégis nem-mel szavaztak.

A Ház 117 szóval 19 szavazat el-lenében Pozsgay Miklósnak sem adott szabadságot.

Következett volna Egry Béla ké-rése feletti szavazás. Ezt azonban 20 képviselő kérésére holnapra halasz-tották. Ugyanez történt Baresay An-dor kérésével is.

Elrendelte azonban az elnök Bi-kády Antal kérése felett a névsze-rinti szavazást, a harmadikat a mai ülésben.

Még szavazott a Ház a tegnapi-mára maradt két kérdés felett. A véd-erőjavaslat nem került tárgyalásra.

Ázsiából.

Üldözve mindhalálig.

Nyéki tanító újabb esete.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, jul. 27.

Emlékezetes még az az emberte-len hajsza, mit a kormányhatalom telketlen esatlósai a tavalyi országos képviselőválasztás idején itt Makón Nyéki tanítóval szemben elkövettek. Egyenesen existenciája ellen törtek ennek az embernek egyedül csak azért, mert a függetlenségi pártnak olyan híve volt, hogy ezen pártállá-sát nem is titkolta felsőbb hatóságai előtt se. Függetlenségi pártnak lenni egy államhivatalnoknak s hozzá még ezt hangoztatni is: egyenlő bűn ez

Olcsó árak!

[18]

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Böhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílik.

Épület üvegezés és képkeretezés!!

Menüszonnyu
ajánlatok!

Pontos kiszolgálás!

Vendéglői és kávé-
házi edények!

az apagyilkossággal a — mungópárt szemében.

Nyékivel is röviden végeztek. Innen, a hova szíve, lelke s mondhatni, egész existenciája kötötte, minden előzetes eljárás nélkül, egyik napról a másikra statáriális uton áthelyezték az ország másik részébe. Azzal a tanítóval bántak így el, aki a helyes pedagógiai elvek szerint a legkiválóbb népnevelő volt. Mert a népet ott künn a tanyavilágban olyan szívvél, olyan lélekkel s olyan tudománnyal tanította, mint kivülről csak nagyon kevés más. Ennek a tanítónak a munkája nyomán értelmes, öntudatos, igazán művelt magyar generáció képződött, amely generáció legértékesebb eleme magyarságunknak.

Éppen az volt a baj, hogy nem a mindenkori kormányhatalom eszű-mászó szolgálói népe termelt a makói hatrongyösi tanyák tájékán, hanem olyan öntudatos és önértékes nép, mely megtudja különböztetni a jót a rossztól.

Szóval, a ki ilyen formálta a népet, azt zaklatni kellett, annak pusztulnia kellett e nép közül.

El is ment. Nem ellenkezett. Követte felsőbbje parancsát s már egy éve, hogy Nagy-Tarnán tanít a nemzet e hü napszámosa.

Azt gondoltuk, azóta minden pártoskodás elült, még a lelkek mélyén is. Ugy látszik nem így van. Nyékinek egyik földjémaradt itthon a makói határban. Közvetlenül a mellett az iskola mellett, ahol tanított volt. E földön aranykalász ringott az idén s Nyéki úgy intézte, hogy ő maga takartatja le a földje termését.

Haza jött Makóra. Volt iskolájában Baráth Béla nevű derék tanító, humánus férfiú, most az állam szolgálója. Nyéki hazajöttével e jó kollégájához utód-barátjához állított be. Hogy volt, mint volt, senkinek semmi köze hozzá, elég az hozzá, hogy barát a barátnak szíves szállást adott. Baráth tanító Nyéki tanítót egy pár hétre vendégül látta a tanító lakban, a saját lakásán.

Am a hatalomnak szaglászói is vannak, megéreztek, hogy Nyéki Makón van, még pedig ugyanott, ahonnan kiküldözték.

Nosza ment az állami iskolai gondnoksághoz a jelentés, hogy Nyékiet, a tanítót, Baráth a tanító merészelt vendégül fogadni. Nyilatkozzék Baráth, miként merészelt ily bünt elkövetni.

A gondnokság mit tehetett mást, a feljelentéshez hozzá kellett szólnia. Hozzá is szólott, s azt mondotta, a melynél mást jőzán gondolkozással nem is mondhatott: *senkinek semmi köze ahhoz, hogy egy tanító a saját lakásán — még ha e lakás állami épületben van is — vendéget lásson.*

Igy a gondnokság. Am ennek ez a véleménye, mint a szabály ezt elő is írja, Csanádvármegye tanfelügyelőjéhez került — láttamozás végett.

A tanfelügyelőségnek — úgy látszik — még most is ég a bosszú a lelkében a miatt, hogy mult évi politikai agitációja — melyet a munkapárti jelölt mellett kifejtett — sikertelen volt. Abban a rögeszmében vannak ott — úgy látszik most is — hogy a függetlenségi pártnak egy lelkes emberét, a ki tanító is, üdvözniök kell s lehet még akkor is, a mikor ez még a barbár népek előtt is szent vendégjogot élvez. Lehet-e lenné akarják tenni, hogy Nyéki tanító Baráth tanítónak vendége lehessen.

Nyéki itt tartózkodását tudomásul vevő gondnoksági határozatra ugyanis szóról-szóra rendelte a tanfelügyelő:

871. szám. „Láttam azzal, hogy a jegyzőkönyv 43-ik pontját jóvá nem hagyom, miért is utasítom Baráth Béla tanítót, hogy lakását a mennyiben szabadság ideje alatt nem tartózkodnék — helyben, a gondnokságnak haladéktalanul adja át. A tanító a lakást senkinek át nem adhatja, mert jelen esetben a gondnokság Baráth Béla tanítóéir az anyagi felelősséget el nem vállalta. Ennek elintézéséről az igazgató hozzám haladéktalanul tessen jelentést. Makó, 1911 július 3. Polnyánszky sk. kir. tanfelügyelő.”

További kommentárt nem fűzünk ehhez az esethez. Magyarázza ez a tanfelügyelői jelentés önmagát.

Csak éppen arra vagyunk felette kíváncsiak, hogy közhatóság, melynek hatalma is van, ha ilyen kicsinyes a hatalma, fitogtatásában avagy ha kicsinyes bosszú ekként képes vezetni intézkedéseit, vajjon miképp szolgálhatja pláne vezetheti azt a tanügyet, a melynek mindig, minden körülmények között higgadtan, pártatlannak s nemes érzésűnek kellene lennie?

Mert a tanfelügyelő e konkrét esetben nem hivatkozhatik a tanfelügyelői utasítás 23 §-ának utolsó bekezdésére se. Mert e pont ílyet nem akart s nem akar.

Avagy esakugyan Ázsiában volnánk!

kp.

A közönség zaklatása.

Az aszfaltozás kellemetlenségei.

Saját tudósítónktól.

Makó, jul. 27.

Lapunk előző számában már megemlékeztünk arról, hogy az aszfaltmunkások elhárnyják és ösztörik a háztulajdonosok udvarába bevezető hidakat, ha az utjokba esik és nem állítják azokat újból vissza, hanem a tulajdonos kénytelen új hidat építeni, ha kocsival akar udvarába bejutni.

A hatóság ennek dacára nem intézkedett, hogy a polgárokat a károsodástól megóvna, érdekeiket megvédené.

Ma egyes háztulajdonosok más panasszal jártak szerkesztőségünkbe, melyeknek jogosságát belátva, azt kötelességünknek tartjuk e helyen ismételtlen szavá tenni.

A panasz tárgya ugyanis az, hogy az aszfaltosok sok háznál egész hosszu részt hagynak aszfaltozás nélkül, melyet a háztulajdonos, ha akar, külön a saját költségén megcsináltathat és rendszerint kénytelen is megcsináltatni.

De beszéljünk nyíltan.

Egyik utcába két méter aszfalt kerül. A vállalkozó a városi műszaki vezetés folytán a külső szegélyt a feltöltött árok középvezetén építette, így a házak mellett 30, 40, sőt 50 centiméter sáv maradt aszfaltozás nélkül. Ezt azután a tulajdonosok kénytelenek voltak külön megrendelni.

Ennek kettős a hátránya. Megfizeti a háztulajdonos elkészülés után pár hét múlva és megfizeti még egyszer a várossal együttesen bizonyos részben a törlesztési idő alatt.

Hiszzen lehetne igen sok esetben a külső szegélyt belyebb a házak felé rakni le és akkor nem maradnának ezek a sávok. Továbbá nem zsaroltatnának meg a háztulajdonosok. Erre különben is a város műszaki vezetőségének kellene éberebb figyelemmel lenni.

Ez az ügy különben a város legközelebbi közgyűlésén interpelláció tárgyát fogja képezni, amikor bővebben szólunk a tárgyról.

Végre!

Törvényt hoznak az élelmiszerhamisítók ellen.

Budapest, július 27.

Az élelmiszerek hamisítása s különösen a tejhamisítás nagy mérvet öltött országunkban. Ezért a földművelésügyi miniszterium legközelebb elkészíti az élelmiszer hamisítások elleni törvényjavaslatot. Erre vonatkozólag Vichán Antal miniszteri osztálytanácsos, az illetékes osztály vezetője a következőket mondotta:

A törvényjavaslat tervezetét már minden fórum létárgyalta, az összes vélemények beérkeztek a miniszteriumhoz. Az ősz folyamán a tervezet anélkül elé kerül, a melynek tanácskozása után a törvényjavaslat rövidesen a képviselőházba jut. A legszélesebb körben történtek a hozzászólások, amelyek egytől-egyig helyesléssel kísérik a tervezetet. Ami a megjegyzésekben figyelemreméltó volt, azt fölhasználtuk.

A legutóbbi törvényt 1895-ben alkották e téren. A most előkészülő javaslat mindenre figyelemmel volt, ami hiánya a meglévő törvénynek s a változások főképen a törvény végrehajtásának módozataira terjednek ki. A hamisítások megállítására ugyanis ez a legfontosabb és a legnehezebben megoldható feladat.

A törvénytervezet az összes mezőgazdasági cikkekre kiterjed s különösen a tej és tejtermékek hamisításával foglalkozik bőven.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 28. Péntek. Római kath. Incep p. hv. Protestáns: Incep p. hv. Gör. kath: Julius 15. Quinik. Jul. — Nap két 4 óra 31 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 31 fok Celsiusus.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Regényünk. A „Makói Független Ujság“ vasárnapi számában egyik kiváló írónk által irt szenzációs regény közlését kezdi meg. A regény hatásaiban minden várako-

zást felül fog mulni, mert telisded teli van érdekesebbnél érdekesebb s izgatóbbnál-izgatóbb jelenetekkel és fordulatokkal az egész regény. Ezen regényünkre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

A pénzügyigazgatóság áthelyezése. Lapunk mai számában rövid hírből azt adtuk a közönség tudtára, hogy Stuller Józsefet, a makói pénzügyigazgatóság éléről a székesfehérvári pénzügyigazgatóság vezetésére helyezte át a pénzügyminiszter. E hír ebben a formájában még nem fedti a valóságot. Ez időszert csak annyi a tény, hogy pénzügyigazgatónk kiváló szaktudását a pénzügyminiszterium nagyon jól ismeri, így természetes, hogy ennél nagyobb pénzügyigazgatóság élén akarja a miniszter igénybe venni ezt a kiváló munkaerőt. Jelenleg a székesfehérvári pénzügyigazgatói állás üresedésben van. Pénzügyigazgatónk idejövetele előtt éppen a székesfehérvári nagy pénzügyigazgatóságnál működött, mint helyettes pénzügyigazgató. A pénzügyminiszterium most tehát a Stuller Józsefre gondolt és kérdést intézett hozzá, hogy nem volna-e hajlandó ez üres állást elvállalni? Ennyi történt eddig. Nagyon sajnálnák, ha a körülmények ilyen alakulatában elveszítetnénk pénzügyigazgatónkot, akit rövid itt léte alatt is mindenki mint humánus, lelkiismeretes és nagy tudású pénzügyigazgatót ismert meg. Hogy azonban a pénzügyminiszter kérdése után mit fog tenni, az még — hivatalos titok. Itt említjük meg, hogy sem a tegnapi hírünket sem a mostani tudósításunkat nem az itteni pénzügyigazgatóság köréből kapunk.

Kinevezés. Naosa Mihályt, városunk szülöttét, a ki jelenleg a helybeli pénzügyigazgatóság kebelében díjtalan állást tölt be, a pénzügyminiszter díjas számgyakornokká nevezte ki és szolgálatára a rákevei főszolgabíró mellett szervezett járási számvevőszékhez osztotta be.

A rendőrség pénzkezelője. Ismeretes dolog, hogy a rendőrkapitányi hivatalnál a befolyt pénzeket eddig a rendőrkapitány felelőssége mellett egyik írónk vagy fogalmazó kezelte. A pénzügyigazgatóság néhány héttel ezelőtt vizsgálatot tartott a rendőrkapitányi hivatal pénzkezelésében. Bár mindent rendben talált, de a kezelést még sem találta szabályosnak, hanem javaslatot tett egy felelősség köteles pénzkezelői állás rendszeresítése iránt. A pénzügyigazgatóság javaslata alapján a vármegye alispánja ma utasította Makó város közönségét ennek a pénzkezelői állásnak rendszeresítésére és mielőbbi betöltésére. Az alispán rendelkezését legközelebbi közgyűlésén tárgyalja Makó város képviselő-testülete.

Védekezés a kolera ellen. A vármegye alispánja a kolera hírek terjedésekor törvényes kötelezettségét követve, szigorú rendeletre utasította

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdéséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél.

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárban kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-nével van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

A lullirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy a Dessewffy-tér 31 szám alatt o o o
levő kovács- és lakatos műhelyemet nagyobb szabásu

iparteleppé alakítottam át,

melyet a legmodernebb munkagépekkel szereltem föl.
— Így abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a ko-
vács, mint a lakatos munkák körébe tartozó megbí-
zásoknak a legpontosabban és legjutányosabban tes-
zek eleget. — Különös figyelmébe ajánlom a nagy-
érdemű közönségnek autogén-heggesztő berendezése-
met, mely 1 millimétertől 250 milliméterig vág és
heggeszt. — Raktáron tartok láncos kutakat és aug.
1-től kezdve mindenféle gazdasági gépet.

Kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását
tisztelettel

Gulácsi János.

(20)

Kiadó ház.

Lonovics-
sugárton
most épülő házam, melyben
négy szoba van, az összes
mellékkeliségekkel novem-
ber 1-től bérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Cséplésre szükséges italok

pálinkák, borok

és elsőrendű

kőbányai sörök (12)

legjobb minőségűek előnyös árban
kaphatók Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ajánlom kiváló minőségű, nagy
táperejű

KÉTSZERSÜLTEMET.

Betegeknek, ugyszintén csecsemő
gyermeknek táplálkozására megfi-
zethetetlen.

Kétszersültem úgy izére, mint táp-
erejére nézve felülmul minden ha-
sonló gyártmányt. — Rendelésre
gyógykenyeret (Graham) is készítek.

(13) Első Makói Kenyérgyár
és Fehérsütőde.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó-uj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres
„Menyasszonyhoz“ címzett

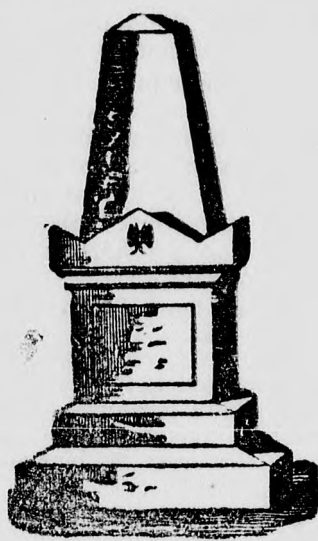
rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában,
(püspökkerttel szemben). ahol minden e szakmába
vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és
így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha
szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenkit meggyőz.

Szolid árak.

(5)

Valódi márványból
készít sirköveket

Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásá-
ról és teljes készítéséről
mindenki bármikor meggyő-
ződhetik.

Raktáromon mintegy 500
darab áll választékul.

A Makói Független Ujság nyomdája

a legmodernebb kivitelben s a legjutányosabb árak mellett készít
mindenfélé nyomdai munkát, u. m.: üzleti- és irodai nyomtatványo-
kat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és báli meghívókat, röpiveket és
falragaszokat, névjegy kártyákat, továbbá egész könyvek és füzetek
nyomását. A Makói Független Ujság nyomdájában megjelenő

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

politikai napilap naponta 6000 példányban jelenik meg. Hirdetéseket
jutányos árak mellett vesz fel minden reggel 7 órától este 9 óráig.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Telefon-sz. 124. ☑ nyomdája és kiadóhivatala. ☑ Telefon-sz. 124.